

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese~na
in f o r m a c i j a**

7 / 2005

sep t e m v r i 2005 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo juli 2005 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	5
II. Monetarni dvi `ewa	6
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	8
Pri log tabeli	11

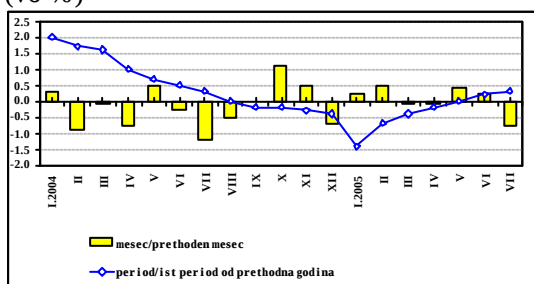
**Pozna~ajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva
vo juli 2005 godina**

- ❖ Na 4 juli, Upravniot odbor na ESM donese odluka za podelba na ESM na dve nezavisni firmi za distribucija i proizvodstvo na elektri~na energija.
- ❖ Holandskata vlada, na 8 juli £ odobri na Makedonija grant od 6,3 milioni evra, neposredno po odobrenata vtoratransakcija od Projektot za reformi vo javniot sektor (PSMAL) na Svet ska banka.
- ❖ Na 11 juli, Regulatornata komisija za energetika donese Odluka za opredeluvawe na najvisoki ceni na oddelni nafteni derivati utvrdeni soglasno Metodologijata („Slu`ben vesnik na RM“ br. 55/2005 godina), spored koja maloprodanite i rafineriskite ceni na nafteni te derivati se zgolemuvaat, vo prosek za 2,36% i 3,42%, soodvetno. Voedno, na 25 juli Regulatornata komisija za energetika donese Odluka spored koja maloprodanite i rafineriskite ceni na nafteni te derivati se namaluvaa t, vo prosek za 0,98% i 1,52%, koja je ima odraz vrz op{ totonivo na cenite vo sledniot mesec (tSlu`ben vesnik na RM” br. 60/2005 godina).
- ❖ Soglasno Odlukata na Sobranieto na doveriteli na tSasa”, od 13 juli rudnicite tSasa”od Makedonska Kamenica se vo sopstvenost na ruskata kompanija tRomtrejd”. Novata firma { to jeja registrira sopstvenikot je se vika tSasa MR” i je prodol`i so proizvodstvo na rudni koncentrat i i ot kup na rudni materijali.
- ❖ Na 21 juli, Sobranieto na Republika Makedonija gi usvoi izmenite na Zakonot za NBRM, spored koi Republika Makedonija je obezbedi sredstva za dopolnuvawe na op{ tite rezervi na NBRM vo iznos do 40% od iznosot na osnovniot kapital na Narodna banka. Sredstvata za op{ ti rezervi se obezbeduvaa t od Buxetot na Republika Makedonija i/ili so izdavawe na dr`avni hartii od vrednost (tSlu`ben vesnik na RM” br. 61/2005 godina).
- ❖ Na 29 juli Sobranieto na Republika Makedonija go usvoi Rebalansot na buxetot za 2005 godina (tSlu`ben vesnik na RM” br. 63/2005 godina).
- ❖ Na 30 juli Carinski te vlasti na Kosovo vovedoa licenci za firmite koi vr{at uvoz, izvoz ili transport na nafta i nafteni derivati, pri { to licencata je se odreduva zavisno od proizvodot { to se uvezuva ili transportira.

I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Vo juli 2005 godina *indeksot na tro{ocite na `ivot* (kako oficijalna merka za inflacija) na mesečna osnova e ponizok za 0,8%. Namaluvaweto glavno e determinirano od poniskite tro{oci za ishrana (za 2,7%), {to e rezultat na sezonski poniskite ceni na zelen`ukot (za 31,4%). Pad e registriran i vo ramki na grupata tutun i pijalaci (za 0,2%, poradi poniskite ceni na pijalacite za 0,5%) i grupata higiena i zdravje (za 0,3%). Od druga strana, mese`en porast na tro{ocite na `ivotot e registriran kaj soobrajnite sredstva i usluga (za 1,3%, reflektiraj}igi povisokite ceni na te`nite goriva i maziva za 6,2%, soglasno odlukite za zgolemuwawe na maloprodanite ceni na naftenite derivati od 27 juni i 11 juli za 5,53% i za 2,36%, soodvetno), kako i vo grupite domuvawe i kultura i razonoda (za 0,2% i 0,1%, soodvetno). Analiziraj}i go dvi`eweto na tro{ocite za stoki i usluga vo strukturata na indeksot, negativnata mesečna stapka na inflacija vo juli se dol`i na poniskite tro{oci za stoki (za 1,1%), pri povisoki tro{oci za usluga (za 0,2%). Na godi{na osnova, tro{ocite na `ivotot se povisoki za 0,7%. Vo periodot januari-juli 2005 godina, prose`nata stapka na inflacija iznesuva 0,3%, glavno poradi povisokite tro{oci za tutun i pijalaci i za soobrajani sredstva i usluga, koi celosno go neutraliziraa deflatorniot efekt od poniskite tro{oci za ishrana.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Indeksot na cenite na malo, na mesečna osnova bele`i porast (za 0,2%). Zgolemuwaweto na cenite re`isi vo celost e determinirano od povisokite ceni na neprehranbenite industriski proizvodi (za 1,2%, poradi povisokite ceni na naftenite

derivati), pri istovremeno namaluvawe na indeksot na ceni na zemjodelskite proizvodi (za 9%, {to pretstavuva voobi`aen sezonski efekt) i indeksot na pijalacite (za 0,4%). Od strukturen aspekt, cenite na stokite i uslugite se povisoki za 0,1% i 0,2%, soodvetno. Na godi{na osnova i vo prosek, indeksot na cenite na malo e povisok za 1,8% i 1,7%, soodvetno, pri istovremen porast na cenite na stokite i na uslugite.

Vo juli 2005 godina, *indeksot na ceni na proizvoditelite na industriski proizvodi*² e povisok za 1,5% na mesečna osnova, {to primarno se dol`i na zgolemenite ceni na proizvoditelite na naftenite derivati (soglasno odlukite na Regulatornata komisija za energetika za zgolemuwawe na rafineriskite ceni na naftenite derivati).<sup>3</sup> Na godi{na osnova i vo prosek, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi bele`at porast od 4,2% i 2,5%, soodvetno, {to glavno se dol`i na zgolemuwaweto na cenite na proizvoditelite na naftenite derivati.

*Fizi`kiot obem na industriskoto proizvodstvo* vo juli 2005 godina ostvari mese`en pad od 5,1% (voobi`aen sezonski efekt koj proizleguva od namalenata proizvodstvena aktivnost za vreme na godi{nite odmori). Padot primarno se dol`i na namaluvawe na proizvodstvoto vo sektorite "prerabotuva`ka industrija" i "vadewe rudi i kamen" (za 6,4% i 3,3%, soodvetno), dodeka sektorot "snabduwawe so elektri`na energija, gas i voda" bele`i porast od 2,6%. Sепак, na godi{na osnova, industriskoto proizvodstvo bele`i porast od 4,4%, koj prvenstveno e determiniran od porastot na proizvodstvoto vo sektorite "vadewe rudi i kamen" i "prerabotuva`ka industrija" (48,8% i 4,1%, soodvetno), dodeka proizvodstvoto vo sektorot "snabduwawe so elektri`na energija, gas i voda" ostana nepromeneto. Na kumulativna osnova (januari-juli 2005 godina vo odnos na isti period od predhodnata godina) industriskoto proizvodstvo bele`i porast od 8,6%, kako rezultat na zgolemuwawe na proizvodstvoto vo site tri sektori, pri najizrazen porast vo prerabotuva`kata

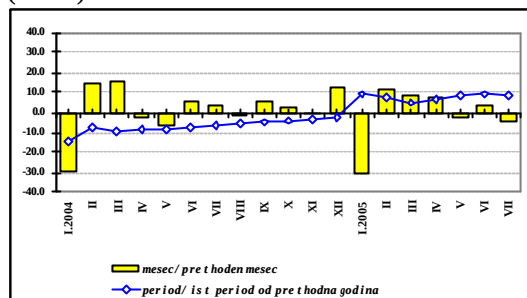
¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

² Prethodni podatoci na DZS.

³ Od 27 juni i 11 juli 2005 godina, vo prosek za 9,56% i za 3,42%, soodvetno.

industrija (10,3%), koja ima najgolemo uvestvo vo vkupnoto industrisko proizvodstvo.

Grafikon 2
Industrisko proizvodstvo
(vo %)

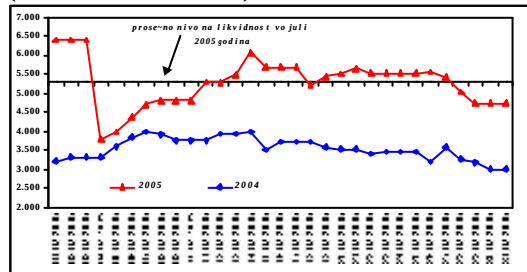
II. Monetarni dvi`ewa

Vo juli 2005 godina, *vkupnite likvidni sredstva na bankite*⁴ na mesečna osnova se rešisi nepromeneti (porast od 0,4%). Od aspekt na upravuvaweto so likvidnosta, *deviznite transakcii na NBRM* pretstavuvaa dominanten tek na kreirawe likvidnost (sezonski determiniran visok neto-otkup na devizi od strana na NBRM). Kreiranata likvidnost vo bankarskiot sistem vrz ova osnova beše kompenzirana preku kumuliraweto na sredstva na denarskata smetka na dr`avata i sezonski zgolemenata pobaruvanka za gotovi pari. Imeno, kako rezultat na isplatata na dividenda od strana na edno pretprijatie na *denarskata smetka na dr`avata kaj NBRM* vo juli bea kumulirani 4.065 milioni denari, što vlijae vo nasoka na povlekuvawe likvidnost od bankarskiot sistem. Povlekuvawe na likvidni sredstva beše izvršeno i preku *sezonskiot porast na gotovite pari vo optek* (godišni odmori i praznikot Ilinden) za 941 milion denari, na mesečna osnova. Vakvite dvi`ewa rezultiraa so namalen interes kaj bankite za vlo`uvawe vo blagajniški zapisi. Taka, vkupniot iznos na *blagajniški zapisi na NBRM* na krajot na juli iznesuva 3.643 milioni denari, što pretstavuva kreirawe likvidnost na mesečna osnova od 2.410 milioni denari.

Prosežnata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 2,9% i vo juli iznesuva 5.288 milioni denari. Dinamiški analizirano, na pošetokot od mesecot, soglasno ostvarenite neto prilivi na denarskata smetka na dr`avata beše registriran relativno visok pad na likvidnosta na bankite. Neophodnite

likvidni sredstva za ispolnuvawe na obvrskata za zadovolitelna rezerva⁵ (zaklučno so 10 juli), bankite gi obezbedija so povlekuvawe na del od zapišane blagajniški zapisi, pri što, na barawe na dve banki, NBRM odobri dva lombardni kredita⁶. Efektite od vakvite dvi`ewa se reflektiraa preku povišoka likvidnost vo periodot na ispolnuvaweto na obvrskata za zadovolitelna rezerva. Vo vtorata polovina od mesecot, po iscrpuvaweto na del od likvidnosta zaradi plažawe na danožnite obvrski, likvidnosta se zadr`a na relativno stabilno nivo. Kon krajot na mesecot, povtorno e registrirano namaluvawe na likvidnite sredstva na bankite, što korespondira so zgolemenata pobaruvanka za gotovi pari pred praznikot Ilinden. Vo juli 2005 godina, bankite izdvoija 6,9% nad obvrskata za zadovolitelna rezerva (6% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3
Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

⁵ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadovolitelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

⁶ Krediti što NBRM im gi odobruva na delovnite banki vrz osnova na zalag na hartii od vrednost.

⁴ Vključuva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo blagajna na bankite.

Obemot na realizirani transakcii na *institucionaliziraniot pazar na pari*, vo juli 2005 godina iznesuva 541 milion denari, {to vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva namaluvawe od 13,1%. Pritoa, povisokata pobaruvačka od ponuda na likvidni sredstva determinira {e povisoka prosečna ponderirana kamatna stopka (8,88%, nasproti 8,61% vo juni 2005 godina). Vo juli e registrirano intenzivirawe na neposredno bilateralno trguvawe na bankite, pri {to na *neinstitucionaliziraniot pazar na pari* e ostvaren promet od 1.151 milion denari (mesečen porast od 31,2%). Prosečnata me|ubankarska kamatna stopka na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari vo juli iznesuva 8,7% (8,5% vo prethodniot mesec).

Na krajot na juli 2005 godina vo odnos na krajot od prethodniot mesec, primarnite pari⁷ se povisoki za 5,3%, kako rezultat na sezonskiot porast na gotovite pari vo optek. Voedno, vo uslovi na umeren porast na transakciskite depoziti (1,5%), zgolemenata pobaruvačka za gotovi pari pretstavuva {e glavna determinanta na porastot na pari~nata masa M1 (za 4,2%, na mesečna osnova). Od druga strana, po {irokrite monetarni agregati M2 i M4, na mesečna osnova se namalija za 3,6% i 3,3%, soodvetno, {to vo celost se dol`i na poniskoto nivo na depoziti oro~eni na kratok rok.

Tabela 1
Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	31.07.2005 godina	mesečna promena	godina promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	14.331	7,0	0,3
Depozitni pari	13.954	1,5	6,4
Monetaren agregat M1	28.285	4,2	3,2
Kratkoro~ni denarski depoziti	20.936	-20,5	13,7
Monetaren agregat M2-denarski del	49.221	-8,0	7,4
Kratkoro~ni devizni depoziti	46.185	1,6	22,9
Monetaren agregat M2	95.406	-3,6	14,4
Nemonetarni depoziti	5.001	2,0	11,0
-denarski	3.119	0,8	2,7
-devizni	1.882	4,0	28,3
Monetaren agregat M4	100.407	-3,3	14,2

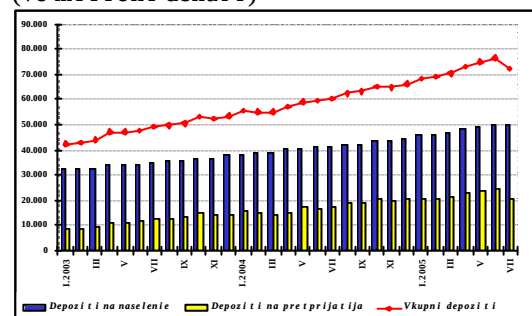
Vo juli 2005 godina, kaj *vkupnite depoziti na bankite*⁸ e registriran mesečen pad od 6%, vo celost determiniran od poniskoto nivo na kratkoro~ni depoziti (za 6,5%).

⁷ Analizata na primarnite pari ja isklukuva zadol`itelната rezerva na deviznite depoziti.

⁸ Od maj 2005 godina, podatocite za depozitite i kreditite na bankite se bez Radobank AD Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM £ ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

Imeno, kratkoro~nite depoziti vo doma {na valuta vo juli se namalija za 20,5%, na mesečna osnova, reflektiraj {i go efektot od namalenite depoziti na edno pretprijatie zaradi isplata na dividenda⁹. Od druga strana, kaj kratkoro~nite devizni depoziti e zabele`an mesečen porast od 1,6%. Vo ramki na dolgoro~nite depoziti, zgolemuwawe e registrirano kaj nivnata denarska i devizna komponenta (za 0,8% i 4%, soodvetno). Od sektorski aspekt, depozitite na naselenieto se re~isi nepromeneti vo odnos na prethodniot mesec, vo uslovi na divergentni dvi`ewa vo nivnata valutna struktura. Taka, kako rezultat na namalenite depoziti po viduvawe, denarskite depoziti na naselenieto se namalija za 1,8%, na mesečna osnova. Od druga strana, depozitite po viduvawe vo stranska valuta bea glavna determinanta na porastot na deviznite depoziti na naselenieto. Depozitite na korporativniot sektor, na mesečna osnova se poniski za 18,3%. Godi {niot porast (juli 2005 godina / juli 2004 godina) na vkupnite depoziti iznesuva 19,2%.

Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

*Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor*¹⁰ vo juli 2005 godina ostvarija mesečen porast od 1,5%, kako rezultat na zgolemenoto kreditirawe vo doma {na¹¹ i stranska valuta (porast od 0,7% i 4,3%, soodvetno). Pritoa, povisoki obem na denarskite krediti, glavno se dol`i na zgolemenite preferenci na bankite za dolgoro~no kreditirawe na sektorot „naselenie“. Vo ramki na deviznite plasmani, najgolem del

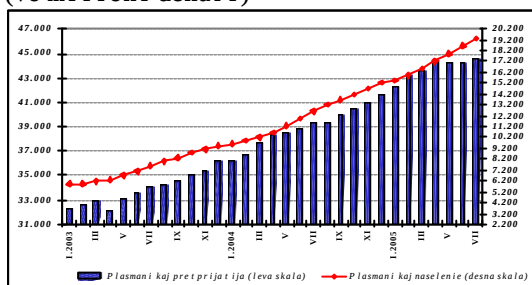
⁹ Pritoa, del od dividendata e isplaten kon dr`avata, a ostatokot kon stranski investitor.

¹⁰ Od januari 2005 godina, kreditite na bankite se analiziraat bez iznosot na presmetanata nenaplatena kamata po krediti.

¹¹ Gi vklukuvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

od novoodobrenite krediti vo juli se odnesuvaat na dolgoročni krediti plasirani kaj korporativniot sektor za plašawe na dostasani obvrski vo stranstvo. Analizirano po sektori, pozitivna mesečna promena ostvarija kreditite na naselenieto i na pretprijatijata (porast od 3,3% i 0,8%, soodvetno). Na godi{na osnova (juli 2005 godina / juli 2004 godina), vkupnite plasmani na bankite se povisoki za 22,4%.

Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Vo juli 2005 godina, *kamatna politika na bankite* e rešisi nepromeneta vo odnos na prethodniot mesec. Taka, prosečnata ponderirana aktivna kamatna stopka na bankite (na kratkoročnite denarski krediti) iznesuva 12,37% (12,36% vo juni 2005 godina), dodeka prosečnata ponderirana pasivna kamatna stopka (na trimesečnite denarski depoziti) iznesuva 6,63% (6,6% vo prethodniot mesec).

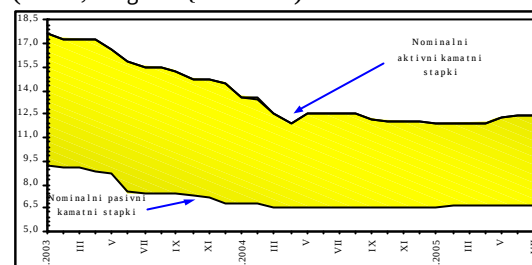
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

*Nadvore { notrgovska ta razmena*¹² na Republika Makedonija vo juli 2005 godina iznesuva 437,1 milion SAD dolari i ostvari mesečen porast od 2,7%. Vo juli 2005, *izvozot na stoki* iznesuva 183,9 milioni SAD dolari, {to pretstavuva vtor najvisok mesečen izvoz od 1996 godina navamu¹³. Pritoa, izvozot na stoki na mesečna osnova se zgolemi za 19,5%, a vo odnos na istiot mesec od prethodnata godina e povisok za 18,2%. Mesečniot porast na izvozot e rezultat pred sč na zgolemeni izvoz na tutun, obleka i tekstil i na mineralni goriva. *Uvozot na stoki* vo juli 2005 godina iznesuva 253,3

¹² Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

¹³ Povisok mesečen izvoz na stoki e ostvaren vo dekemvri 2004 godina vo iznos od 185,2 miliona SAD dolari.

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi {no nivo)

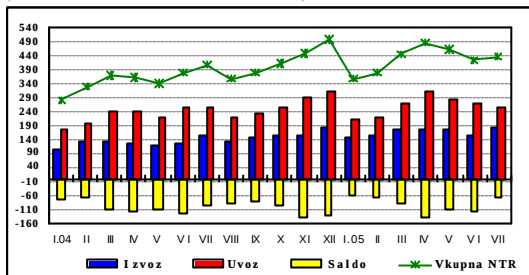
*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti, pri {to se vklučeni i denarskite krediti so devizna klauzula.

Prosečnata ponderirana kamatna stopka na kratkoročnite devizni krediti vo juli 2005 godina iznesuva 7,52%, nasproti 7,49% vo prethodniot mesec. Kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo evra se dvi`e {e vo interval od 1% do 3,24%, dodeka kamatnata stopka na trimesečnite depoziti vo američanski dolari se dvi`e {e pome|u 0,9% i 2,61%.

milioni SAD dolari i vo odnos na prethodniot mesec e ponizok za 6,9% (na godi{na osnova e rešisi nepromenet). Mesečniot pad na uvozot na stoki vo pogolem del se dol`i na namaleni uvoz na `elezo i `elik, nafta i na električna energija.

Grafikon 7
Nadvore { notrgovska razmena na Republika
Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika
Makedonija.

Vo uslovi na mese`en porast na izvozot i pad na uvozot na stoki, vo juli 2005 godina e ostvareno zna`itelno namaluvawe na trgovskiot deficit i zgolemuwawe na stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz. Imeno, deficitot vo stokovната razmena so stranstvo iznesuva 69,4 milioni SAD dolari i na mese`na osnova zabele`a pad od 41,2%, a stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz dostigna 72,6% i e povioka za 16 procentni poeni vo odnos na prethodniot mesec.

Kumulativno, vo periodot januari-juli 2005 godina ostvaren e porast na izvozot i na uvozot na stoki od 31,9% i 15%, soodvetno. Pritoa, porastot na izvozot e rezultat na zgolemeniот izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi i na nafteni derivati, dodeka porastot na uvozot na stoki se dol`i na zgolemeniот uvoz na surovini za tekstilната industrija, mineralni goriva i na `elezo i `elik i nivni proizvodi. Vo uslovi na pointenziven porast na izvozot od uvozot na stoki, trgovskiot deficit se namali za 6,6% vo odnos na periodot januari-juli 2004 godina i se svede na 649,2 miliona SAD dolari, a stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz se zgolemi za 8,2 procentni poeni i dostigna 64,4%.

Izrazeno vo evra¹⁴, vo juli 2005 godina izvozot na stoki zabele`a dosega najvisoka vrednost od 152,6 milioni evra (vo periodot od 1996 godina navamu) i ostvari mese`en porast od 20,8%. Uvozot na stoki vo juli 2005 godina iznesuva 210,3 milioni evra i na mese`na osnova se namali za 5,8%. Kako rezultat na vakvite dvi`ewa na

izvozot i uvozot, deficitot vo nadvore { no trgovskata razmena vo juli 2005 godina iznesuva 57,7 milioni evra i e ponizok za 40,4% vo odnos na juni 2005 godina.

Na kumulativna osnova vo periodot januari-juli 2005 godina, izvozot na stoki iznesuva 922 miliona evra, a uvozot 1.432,4 milioni evra, pri {to vo sporedba so istiот period od 2004 godina i dve te komponenti ostvari ja porast i toa od 27,1% i 10,7%, soodvetno. Deficitot vo trgovskata razmena so stranstvo iznesuva 510,4 milioni evra, {to pretstavuva namaluvawe za 10,2% vo odnos na periodot januari-juli 2004 godina.

Vo juli 2005 godina, prometot na *devizniот t pazar* ostvari istoriski najvisoko mese`no nivo od 443,3 milioni SAD dolari (mese`en porast od 16,9%). Toa vo najgolem del se dol`i na pogolemiот mese`en porast na pobaruva`kata vo odnos na porastot na ponudata na devizi od strana na pretprijatijata (za 13,7% i 4,8%, soodvetno), {to e glavno determinirano od repatrijacijata na dividenda od strana na stranski investitori. Visokiот promet na devizniот pazar delumno e rezultat i na sezonski visokiот neto-otkup na devizni sredstva od strana na NBRM. Sledstveno, *bruto devizni te rezervi* na krajot na juli 2005 godina dostignaa 980,3 milioni SAD dolari i vo odnos na krajot na juni 2005 godina se povioki za 42,5 milioni SAD dolari¹⁵. Izrazeni vo evra, bruto deviznite rezervi na krajot na juli 2005 godina iznesuvaa 810,6 milioni evra i vo odnos na krajot od prethodniот mesec zabele`aa porast od 32,7 milioni evra.

Devizniот kurs na denarot vo odnos na evro to na devizniот pazar se odr`a na relativno stabilno nivo i na krajot na juli 2005 godina iznesuva 61,17 denari za edno evro (61,30 denari za edno evro na krajot na juni 2005 godina). Devizniот kurs na denarot vo odnos na amerikanskiот dolar na krajot na juli 2005 godina iznesuva 50,55 denari za eden amerikanski dolar, pri {to, za razlika od prethodnite `etiri meseci, vrednosta na denarot vo odnos na amerikanskiот dolar zabele`a mese`na apresijacija od 0,6% (50,86 denari za eden amerikanski dolar na krajot na juni 2005 godina).

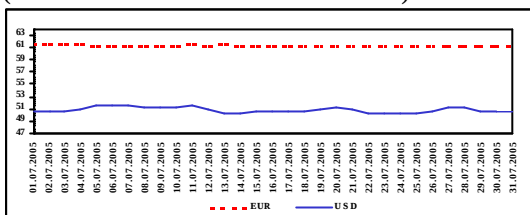
¹⁴ Oficijalnite podatoci na Dr `avniот zavod za statistika na Republika Makedonija se vo amerikanski dolari, a presmetkite vo evra se napraveni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

¹⁵ Na 08.07.2005 godina pristigna donacija od Holandija vo iznos od 7,5 milioni SAD dolari (6,3 milioni evra).

Grafikon 8

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar (denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo juli 2005 godina na *menuvačkiot pazar* e ostvaren najvisok mesečen promet vo tekot na godinata.¹⁶ Imeno, vkupniot promet iznesuva 149,9 milioni SAD dolari i ostvari mesečen porast od 9,4%. Pritoa, vo uslovi na visoka ponuda na devizi (kako rezultat na vražaweto na iselenicite za vreme na letniot period), pri istovremen pad na pobaruvačkata za devizi, na *menuvačkiot pazar* e ostvaren najvisok neto-otkup na devizni sredstva od 2003 godina navamu od 74,5 milioni SAD dolari (porast vo odnos na prethodniot mesec od 24,7%).

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto na menuvačkiot pazar vo juli 2005 godina e relativno stabilen, taka što vo prosek se razmenuvaa 61,49 denari za edno evro (vo prosek 61,59 denari za edno evro vo juni 2005 godina). Devizniot kurs na

¹⁶ Voedno, mesečniot iznos na prometot vo juli 2005 godina pretstavuva vtor najvisok iznos dosega (ne zemajši gi predvid dekmvri 2001 godina i januari 2002 godina koga se vršele evro konverzijata). Poviok iznos na promet od 170,3 milioni SAD dolari e realiziran vo juli 2003 godina.

denarot vo odnos na amerikanskiot dolar vo prosek iznesuva 50,79 denari za eden amerikanski dolar, pri što denarot ja namali vrednosta za 1% vo odnos na prethodniot mesec (50,28 denari za eden amerikanski dolar vo juni 2005 godina).

*Nadvorečniot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoročni krediti i zaemi*¹⁷ na krajot na juli 2005 godina iznesuva 1.939,5 milioni SAD dolari i se zgolemi za 6,4 milioni SAD dolari vo odnos na krajot na juni 2005 godina. Mesečniot porast se dolži na realiziranite kursni razliki, kako i na pogolemiot iznos na koristenii sredstva (25 milioni SAD dolari) od otplatena glavnica (22,6 milioni SAD dolari). *Kratkoročniot nadvorečen dolg* na krajot na juli 2005 godina iznesuva 52,7 milioni SAD dolari i vo odnos na krajot od prethodniot mesec e rešisi nepromenet.

Izrazen vo evra, nadvorečniot dolgoročen dolg na Republika Makedonija na krajot na juli 2005 godina dostigna 1.603,8 milioni evra i zabeleža skromen mesečen porast od 0,2 miliona evra. Pritoa, vo uslovi na realizirani negativni kursni razliki od 2,3 milioni evra, zgolemuvačeto na dolgoročniot dolg se dolži pred se na povisoki iznos na povlečeni sredstva od otplatena glavnica (20,7 milioni evra i 18,8 milioni evra, soodvetno). *Kratkoročniot dolg* na krajot na juli 2005 godina iznesuva 43,6 milioni evra i e na isto nivo vo sporedba so prethodniot mesec.

¹⁷ Prethodni podatoci na NBRM.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VII.2005 VI.2005	VII.2005 VII.2004	I-VII.2005 I-VII.2004
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	-0.8	0.7	0.3
Ishrana	-2.7	-0.1	-1.8
Tutun i pijalaci	-0.2	5.1	6.0
Obleka i obuvki	0.0	1.7	2.9
Domuvawe	0.2	0.8	0.2
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0.0	1.4	0.3
Ogrev i osvetlenie	0.4	1.6	0.8
Higiena i zdravje	-0.3	-4.1	-3.5
Kultura i razonoda	0.1	-0.1	-0.5
Soobra}ajni sredstva i uslugi	1.3	3.1	4.2
<i>Stoki</i>	<i>-1.1</i>	<i>0.9</i>	<i>-0.1</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0.2</i>	<i>-0.1</i>	<i>2.1</i>
Ceni na malo	0.2	1.8	1.7
Zemjodelski proizvodi	-9.0	2.8	-1.8
Neprehranbeni industriski proizvodi	1.2	3.9	2.3
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0.0	-0.7	-1.9
Pijalaci	-0.4	0.4	2.3
<i>Stoki</i>	<i>0.1</i>	<i>2.5</i>	<i>1.0</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0.2</i>	<i>0.8</i>	<i>3.0</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	VII.2005 VI.2005	VII.2005 VII.2004	I-VII.2005 I-VII.2004
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	1.5	4.2	2.5
Energija	5.6	16.3	8.8
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0.0	0.0	1.2
Kapitalni proizvodi	0.0	0.0	0.0
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0.0	3.0	3.0
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	0.5	1.1	0.1
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.2</i>
<i>Prerabotuvarka industrija</i>	<i>1.9</i>	<i>5.0</i>	<i>3.1</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	0.6	0.8	-0.5
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0.0	0.2	0.3
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0.0	0.0	-0.7
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i bove na krzno	0.0	0.0	0.0
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni medijumi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	13.3	44.9	25.1
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0.0	0.1	0.1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0.2	0.5	0.1
Proizvodstvo na osnovni metali	0.0	-0.1	0.0
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvackata faza, osven mašini i uređi	0.0	0.0	0.0
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	0.0	0.0	5.3
<i>Snabduvawe so električna energija, gas i</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>	<i>0.0</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	VII.2005 VI.2005	VII.2005 VII.2004	I-VII.2005 I-VII.2004
		vo %		
Vkupno	100.0	-5.1	4.4	8.6
Energija	21.8	-0.9	1.8	3.3
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33.8	-12.0	10.6	18.5
Kapitalni proizvodi	4.8	18.5	21.9	1.6
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1.4	-5.6	-17.7	-7.7
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38.1	-2.1	-0.8	4.1
Vadewe rudi i kamen	1.8	-3.3	48.8	9.0
Prerabotuvanka industrija	79.4	-6.4	4.1	10.3
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20.0	-4.4	-0.9	1.7
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3.9	10.9	31.2	6.0
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2.5	-3.8	1.1	-5.3
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	8.6	-1.3	-7.7	5.7
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3.9	-8.4	1.0	4.8
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3.0	-12.6	9.9	13.1
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5.9	-21.9	18.6	4.3
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	2.6	29.1	-1.6	-5.9
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8.1	0.2	16.2	15.7
Proizvodstvo na osnovni metali	6.0	-25.6	-2.0	71.4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvakata faza, osven mašini i uredi	3.8	22.3	54.0	34.0
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3.2	-26.5	19.0	21.6
Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda	18.8	2.6	0.0	1.8

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	juli 2005			januari-juli 2005		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	kumulativna promena (2005/2004) vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	8.367	82,9	100,0	35.883	9,7	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.960	13,8	59,3	30.913	3,4	86,1
- personalen danok na dohod	690	-2,0	8,2	4.576	4,6	12,8
- danok od dobivka	272	48,6	3,3	1.952	17,7	5,4
- danok na dodadena vrednost	2.468	22,2	29,5	14.980	2,7	41,7
- akcizi	1.022	10,6	12,2	6.115	6,7	17,0
- carini	461	-4,6	5,5	2.928	-8,6	8,2
- ostanati danoci	47	6,8	0,6	362	11,0	1,0
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	2.984	15,8 pati	35,7	4.328	77,4	12,1
- profit od javni i finansiski institucii	2.816	704 pati	33,7	3.150	2,7 pati	8,8
- administrativni taksi i nadomestoci	133	-15,3	1,6	979	15,3	2,7
- ostanati administrativni taksi	18	-25,0	0,2	145	-6,5	0,4
- ostanati nedano~ni prihodi	17	4,3 pati	0,2	54	-79,7	0,2
<i>Kapitalni prihodi</i>	37	37,0	0,4	256	-32,3	0,7
Vkupni buxetski rashodi	4.743	-4,7	100,0	32.907	1,9	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	4.348	-3,3	91,7	30.113	1,0	91,5
- plati i naemnini	1.832	0,9	38,6	12.642	3,2	38,4
- stoki i uslugi	481	-16,6	10,1	4.041	0,0	12,3
- transferi	1.718	-8,3	36,2	12.008	-1,1	36,5
- kamati	317	37,8	6,7	1.422	4,6	4,3
<i>Kapitalni tro{oci</i>	395	-17,9	8,3	2.794	12,9	8,5
Buxet sko saldo	3.624			2.976		
Finansirawe	-3.624			-2.976		
<i>Prilivi</i>	-3.224			1.312		
<i>Odlivi</i>	400			4.288		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Tabela 5

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite
(vo milioni denari)

	juli 2005 godina				januari-juli 2005 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.383	4,1	4.293	4,2	29.272	-0,2	29.438	-0,5
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.443	2,4	2.479	7,9	16.598	0,4	16.767	0,4
- za zdravstveno osiguruvawe	1.361	11,2	1.228	-2,1	8.512	1,2	8.538	-0,3
- za vrabotuvawe	579	-3,5	586	2,8	4.162	-5,1	4.133	-4,4
Fond za patitaa	358	16,6	369	8,2	1.814	-8,4	1.559	-26,6

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 6

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05
I. Neto devizna aktiva	41,824	41,909	42,743	43,139	43,547	44,075	45,817	47,694
Aktiva	44,686	44,791	45,618	46,026	46,364	46,779	48,508	50,376
Pasiva	2,862	2,882	2,875	2,887	2,817	2,704	2,691	2,682
II. Neto doma { na aktiva	-20,713	-19,243	-20,867	-21,358	-20,745	-20,829	-22,866	-23,720
Kredit i na banki, neto	-4,498	-3,356	-5,683	-5,983	-5,336	-4,887	-5,995	-3,597
<i>Kredit i na banki</i>	54	53	54	51	50	50	58	46
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	10	0
Dolgoro~ni kredit i	37	37	37	37	37	37	35	34
Avansi	7	6	7	4	3	3	3	2
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643
Neto, Dr`ava	-8,075	-7,461	-6,734	-6,751	-6,781	-6,805	-7,168	-10,818
1. Kredit i na dr`avata	2,881	2,881	2,881	2,881	2,574	2,574	2,574	2,574
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039
Ostanato	1,842	1,842	1,842	1,842	1,535	1,535	1,535	1,535
2. Depoziti na dr`avata	-10,956	-10,342	-9,615	-9,632	-9,355	-9,379	-9,742	-13,392
A) Vo denari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941
Depozitni pari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941
- Trezorska smetka	-4,314	-4,687	-4,186	-4,683	-4,536	-4,771	-4,493	-8,572
- Drugi buxetski fondovi	-382	-366	-366	-377	-386	-381	-381	-369
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-6,260	-5,289	-5,063	-4,572	-4,433	-4,227	-4,868	-4,451
Depoziti na Centralna vlada	-6,115	-5,144	-4,918	-4,425	-4,285	-4,082	-4,721	-4,304
od koi: Telekom	0	0	0	0	0	0	0	0
od koi: Fond za pati`ta	-69	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61
Drugi depoziti na dr`avata	-145	-145	-145	-147	-148	-145	-147	-147
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-8,140	-8,426	-8,450	-8,624	-8,628	-9,137	-9,703	-9,305
Ostanat aktiva	2,424	2,506	2,481	2,472	2,467	2,492	2,541	2,551
Ostanata pasiva	-2,484	-2,277	-2,283	-2,219	-2,274	-2,397	-2,382	-2,415
od koi: Preodna smetka	-166	-20	-57	-15	-14	-28	-48	-40
Kapitalna smetka	-7,016	-7,476	-7,444	-7,619	-7,584	-8,031	-8,634	-8,398
Rezidualni stavki	-1,064	-1,179	-1,204	-1,258	-1,237	-1,201	-1,228	-1,043
Primarni pari	21,111	22,666	21,876	21,781	22,802	23,246	22,951	23,974
Gotovi pari vo optek	14,162	13,364	13,362	13,207	14,191	13,086	13,390	14,331
Gotovina vo blagajna	909	1,023	918	796	902	944	874	808
Smetki na banki	6,040	8,279	7,596	7,778	7,709	9,216	8,687	8,835
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	3,366	4,496	4,670	4,727	4,768	4,793	4,870	4,934

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05
I. Neto devizna aktiva	68865	69089	68359	68421	69502	70860	74372	73181
<i>Narodna banka</i>	41824	41909	42743	43139	43547	44075	45817	47694
Aktiva	44686	44791	45618	46026	46364	46779	48508	50376
Pasiva	2862	2882	2875	2887	2817	2704	2691	2682
<i>Depozitni banki</i>	27041	27180	25616	25282	25955	26785	28555	25487
Aktiva	37105	37308	36604	37303	37856	38457	40499	38484
Pasiva	10064	10128	10988	12021	11901	11672	11944	12997
II. Neto doma (na aktiva)	26206	27050	28953	30116	32036	31890	30453	28191
1. Doma (ni krediti)	61356	62654	65358	66792	68696	68927	68959	66384
od koi: pobaruwawa od dr`avata	-916	-449	749	1118	1608	1407	561	-3060
a) Depozitni banki	69431	70115	72092	73543	75477	75732	76127	77202
-vo denari	52575	52792	54327	55178	56524	56206	56348	62070
Dr`ava	1650	1497	1952	2414	2918	2736	2390	7689
Krediti	1648	1495	1950	2413	2917	2733	2388	7687
a) Buxeti ministerstva	1403	1274	1390	1898	2463	2325	2027	7372
b) Fondovi	245	221	560	515	454	408	361	315
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	2	2	2	1	1	3	2	2
Nedr`aven sektor	50925	51295	52375	52764	53606	53470	53958	54381
Krediti	45750	46024	47071	47410	48278	48163	48567	48885
<i>Prilagodeni</i>								
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9160	9336	9468	9548	9595	9141	8934	8868
Presmetana nenaplatena kamata	5175	5271	5304	5354	5328	5307	5391	5496
-vo stranska valuta	16856	17323	17765	18365	18953	19526	19779	15132
Dr`ava	5509	5515	5531	5455	5471	5476	5339	69
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr`aven sektor	11347	11808	12234	12910	13482	14050	14440	15063
<i>Prilagodeni</i>								
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1600	1294	1342	1372	1333	1233	1429	1363
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr`avata	-8075	-7461	-6734	-6751	-6781	-6805	-7168	-10818
2. Ostanati stavki, neto	-35150	-35604	-36405	-36676	-36660	-37037	-38506	-38193
od koi: pobaruwawa od dr`avata	0	0	0	0	0	0	0	0
za zamrznati devizni (tedni vlogovi)	-5177	-5273	-5306	-5355	-5329	-5310	-5393	-5498
Presmetana nenaplatena kamata	-29973	-30331	-31099	-31321	-31331	-31727	-33113	-32695
Ostanato								

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05
M4 Vkupno	95071	96139	97312	98537	101538	102750	104825	101372
M4 (nedr`aven sektor)	93947	94855	96211	97423	100417	101808	103841	100407
M1 (Vkupno)	27885	27123	27406	27303	27455	27316	27376	28494
M1 (nedr`aven sektor)	27595	26584	27006	26948	27111	26993	27142	28285
Gotovi pari vo optek	14162	13364	13362	13207	14191	13086	13390	14331
Depozitni pari (vkupno)	13723	13759	14044	14096	13264	14230	13986	14163
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	13433	13220	13644	13741	12920	13907	13752	13954
Depozitni banki	13705	13677	13974	13975	13215	14184	13942	14111
Depozitni pari na ndr`aven sektor	13415	13138	13574	13620	12871	13861	13708	13902
Depozitni pari na dr`avata	290	539	400	355	344	323	234	209
a) Buxet i ministerstva	115	304	148	80	91	149	97	66
b) Fondovi	171	232	249	273	252	173	137	143
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	4	3	3	2	1	1	0	0
Narodna banka - depozitni pari na ndr`aven sektor	18	82	70	121	49	46	44	52
M2 (Vkupno)	89906	91300	92666	93845	96886	97662	99876	96324
M2 (nedr`aven sektor)	88886	90063	91613	92779	95813	96768	98939	95406
Kvazi-depoziti (vkupno)	62021	64177	65260	66542	69431	70346	72500	67830
Kvazi-depoziti (nedr`aven sektor)	61291	63479	64607	65831	68702	69775	71797	67121
Depozitni banki	62021	64156	65260	66542	69431	70346	72500	67830
Nedr`aven sektor	61291	63458	64607	65831	68702	69775	71797	67121
Denari	20483	20968	21948	23336	24517	25593	26335	20936
Stranska valuta	40808	42490	42659	42495	44185	44182	45462	46185
Depoziti na dr`avata	730	698	653	711	729	571	703	709
Denari	703	684	646	703	723	570	701	708
Stranska valuta	27	14	7	8	6	1	2	1
NBRM - kvazi-depoziti	0	21	0	0	0	0	0	0
Nemonetrani depoziti (vkupno)	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048
<i>Nemonetrni depoziti vo denari (vkupno)</i>	3464	3078	3122	3159	3155	3123	3140	3166
<i>Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (vkupno)</i>	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882
Nemonetrni depoziti (nedr`aven sektor)	5061	4792	4598	4644	4604	5040	4902	5001
<i>Nemonetrni depoziti vo denari (nedr`aven sektor)</i>	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119
<i>Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (nedr`aven sektor)</i>	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882
-Depozitni banki	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048
Nemonetrni depoziti vo denari - ndr`aven sektor	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - ndr`aven sektor	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882
Nemonetrni depoziti vo denari - Dr`ava	104	47	48	48	48	48	47	47
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetrni depoziti (nedr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	80909	82775	83950	85330	87347	89664	91435	87041
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	79785	81491	82849	84216	86226	88722	90451	86076

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8Vкупni depoziti na neдржавniот сектор
(vo milioni denari)

	31.07.2005	mesečna promena		godična promena		struktura
	godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vкупni depoziti		72.122	-4.577	-6,0	11.628	19,2
1. Spored ročnost						
- kratkoročni		67.121	-4.676	-6,5	11.132	19,9
- dolgoročni		5.001	99	2,0	496	11,0
2. Spored valuta						
- denarski		24.055	-5.373	-18,3	2.601	12,1
- devizni		48.067	796	1,7	9.027	23,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	31.07.2005	mesečna promena		godična promena	
		godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari
Vкупni depoziti na naselenieto	100,0		49.872	-8	0,0	8.211
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	95,3		47.541	-49	-0,1	8.476
- dolgoročni	4,7		2.331	41	1,8	-265
2. Spored valuta						
- denarski	26,7		13.312	-242	-1,8	1.767
- devizni	73,3		36.560	234	0,6	6.444
Vкупni depoziti na pretprijatijata	100,0		20.211	-4.531	-18,3	2.948
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	93,1		18.814	-4.591	-19,6	2.460
- dolgoročni	6,9		1.397	60	4,5	488
2. Spored valuta						
- denarski	44,2		8.935	-5.125	-36,5	457
- devizni	55,8		11.276	594	5,6	2.491

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	31.07.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	13.954	202	1,5	837	6,4
- Depozitni pari na naselenie	2.919	52	1,8	52	1,8
- Depozitni pari na pretprijatija	9.419	236	2,6	1.039	12,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	31.07.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	63.948	941	1,5	11.724	22,4
<i>Denarski plasmani</i>	48.885	318	0,7	5.155	11,8
od toga:					
-pretprijatija	30.071	-257	-0,8	-1.103	-3,5
-naselenie	18.743	599	3,3	6.243	49,9
<i>Devizni plasmani</i>	15.063	623	4,3	6.569	77,3
od toga:					
-pretprijatija	14.479	599	4,3	6.338	77,9
-naselenie	563	25	4,6	399	243,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	31.07.2005	mesečna promena	godina	godina
	godina			
	(vo %)			(vo procentni poeni)
Denarski plasmani	100,0			
ročna struktura				
- kratkoročni	50,7	-0,8		-8,2
- dolgoročni	49,3	0,8		8,2
sektorska struktura				
- pretprijatija	61,5	-0,9		-9,8
- naselenie	38,3	1,0		9,8
- ostanato	0,1	-0,1		0,0
Devizni plasmani	100,0			
ročna struktura				
- kratkoročni	32,3	-3,0		-7,5
- dolgoročni	67,7	3,0		7,5
sektorska struktura				
- pretprijatija	96,1	0,0		0,3
- naselenie	3,7	0,0		1,8
- ostanato	0,1	0,0		-2,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Kamatni stapki

	juli 2005	mesečna promena	godina	godina
	godina			
	vo %			vo procentni poeni
Kamatna stapka na aukciite na blagajnički zapisi (28 dena)	10,00	0,00		2,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	8,88	0,27		2,2
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,37	0,01		-0,1
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,63	0,03		0,1

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

Tabela 14

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci	iznosi vo milioni denari			vo %
05.07.2005	550	483,4	483,4	10,29
19.07.2005	500	665,4	500	10,55
Državni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
05.07.2005	150	115,9	115,9	10,6

Izvor: Ministerstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvižewa vo Republika Makedonija**Tabela 15**Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	VII.2005	I-VII.2005	VII.2005		VII.2005		I-VII.2005	
			VI.2005		VII.2004		I-VII.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	437,1	2.994,7	11,3	2,7	28,5	7,0	521,1	21,1
I zvoz	183,9	1.172,7	30,0	19,5	28,3	18,2	283,4	31,9
Uvoz	253,3	1.822,0	-18,7	-6,9	0,2	0,1	237,7	15,0
Saldo	-69,4	-649,2	48,7	-41,2	28,1	-28,8	45,7	-6,6

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 16Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	VII.2005	I-VII.2005	VII.2005		VII.2005		I-VII.2005	
			VI.2005		VII.2004		I-VII.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	362,9	2.354,4	13,4	3,8	29,6	8,9	335,7	16,6
I zvoz	152,6	922,0	26,3	20,8	25,6	20,2	196,7	27,1
Uvoz	210,3	1.432,4	-12,9	-5,8	3,9	1,9	139,0	10,7
Saldo	-57,7	-510,4	39,1	-40,4	21,7	-27,3	57,7	-10,2

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite se izvršeni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 17

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januari-juli 2005 godina

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari	U~estvo	Izvoz vo milioni SAD dolari	U~estvo	Uvoz vo milioni SAD dolari	U~estvo	Pokrienost na uvozot so izvoz
	I-VII 2005						
REPUBL I KA MAKEDON I JA	2.994,7	100,0	1.172,7	100,0	1.822,0	100,0	64,4
od toa:							
Germanija	417,2	13,9	227,8	19,4	189,4	10,4	120,2
Srbija i Crna Gora	385,3	12,9	239,1	20,4	146,2	8,0	163,5
Grcija	359,2	12,0	189,0	16,1	170,2	9,3	111,0
Rusija	222,0	7,4	12,1	1,0	209,9	11,5	5,8
I talija	213,8	7,1	103,4	8,8	110,4	6,1	93,6
Bugarija	175,5	5,9	36,2	3,1	139,3	7,6	26,0
Turcija	96,8	3,2	28,8	2,5	68,1	3,7	42,2
Slovenija	94,5	3,2	19,4	1,7	75,1	4,1	25,8
Hrvatska	88,3	2,9	48,1	4,1	40,2	2,2	119,8
Kina	76,1	2,5	9,7	0,8	66,4	3,6	14,7
Vkupno (10 najgolemi par tneri)	2.128,7	71,1	913,6	77,9	1.215,2	66,7	75,2

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 18

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	30.06.2005	31.07.2005	VI-2005	VII-2005	VI-2005	VII-2005
Oficijalni kreditori	1.235,3	1.227,6	26,9	4,5	7,7	19,1
od toa:						
Multilateral a	1.014,4	1.017,7	26,1	4,3	5,0	5,2
MMF	52,9	53,0	0,0	0,0	1,4	0,0
MBOR	224,9	224,3	20,6	0,5	2,8	2,2
MFK	7,1	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	366,5	367,0	0,7	0,2	0,3	0,7
E I B	131,7	134,5	1,2	2,4	0,0	0,0
EKF@P	7,4	7,4	0,0	0,0	0,0	0,1
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	20,4	20,5	0,0	0,0	0,0	0,1
EBOR	82,7	82,7	3,3	1,1	0,1	1,6
EU	108,5	108,8	0,0	0,0	0,4	0,3
MFRZ	12,1	12,3	0,3	0,1	0,0	0,0
EAR	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Bilateral a	220,9	210,0	0,7	0,2	2,7	14,0
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	133,0	122,0	0,0	0,0	0,0	13,7
Nereprogramiran dolg	8,0	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	4,4	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklue ni kredit i	75,5	75,6	0,7	0,2	2,6	0,3
Privatni kreditori	697,7	711,9	4,4	20,5	9,7	12,4
od toa:						
Londonski klub	227,6	222,4	0,0	0,0	0,0	9,4
Ostanati privatni kreditori	470,1	489,5	4,4	20,5	9,7	3,0
Banki i finansiski institucii	247,0	265,3	4,2	19,1	6,2	1,4
Nefinansiski privaten sektor	223,2	224,2	0,3	1,4	3,5	1,6
VKUPNO	1.933,0	1.939,5	31,3	25,0	17,4	31,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 19

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	30.06.2005	31.07.2005	VI-2005	VII-2005	VI-2005	VII-2005
Oficijalni kreditori	1.024,8	1.015,1	22,2	3,8	6,3	15,8
od toa:						
Multilateral a	841,6	841,5	21,6	3,6	4,2	4,3
MMF	43,9	43,8	0,0	0,0	1,1	0,0
MBOR	186,6	185,5	17,1	0,4	2,3	1,8
MFK	5,9	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	304,0	303,5	0,6	0,2	0,3	0,6
EIB	109,2	111,2	1,0	2,0	0,0	0,0
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,9	16,9	0,0	0,0	0,0	0,1
EBOR	68,6	68,4	2,7	0,9	0,1	1,4
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,3	0,2
MFRZ	10,1	10,2	0,3	0,1	0,0	0,0
EAR	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Bilateral a	183,2	173,6	0,6	0,1	2,2	11,6
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	110,3	100,9	0,0	0,0	0,0	11,3
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	3,6	3,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklu~eni kredit i	62,6	62,5	0,6	0,1	2,2	0,3
Privatni kreditori	578,8	588,7	3,6	16,9	8,0	10,4
od toa:						
Londonski klub	188,8	183,9	0,0	0,0	0,0	7,9
Ostanati privatni kreditori	390,0	404,8	3,6	16,9	8,0	2,5
Banki i finansiski institucii	204,9	219,4	3,4	15,8	5,1	1,2
Nefinansiski privaten sektor	185,1	185,4	0,2	1,1	2,9	1,3
VKUPNO	1.603,7	1.603,8	25,9	20,7	14,3	26,2

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 20

Bilans na sostojba na NBRM na 31.07.2005 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	50,376	Primarni pari	19,040
Pobaruwawa od javniot sektor	3,160	Instrumenti na NBRM	3,643
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	46	Ograni~eni depoziti	245
Ostanata aktiva	2,550	Devizni obvrski	2,682
		Depoziti na javen sektor	15,088
		Kapitalni smetki	8,398
		Ostanata pasiva	7,036
Vkupno	56,132	Vkupno	56,132

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.